

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

กรมสรรพากรมีภารกิจในการจัดเก็บภาษีอากร การเสนอแนะและการใช้นโยบายทางภาษีอากร เพื่อให้ได้ภาษีตามเป้าหมายอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เป็นกลไกในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และเกิดความสนใจในการเสียภาษี โดยมีอำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เสนอแนะนโยบายการจัดเก็บภาษีต่อกระทรวงการคลัง และปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย โดยภาษีอากรที่กรมสรรพากรจัดเก็บนั้นได้จัดเก็บภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีเงินได้ปิโตรเลียมภาษีธุรกิจเฉพาะอากรแสตมป์และภาษีมรดก

ช่วงที่ผ่านมากรมสรรพากรจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มได้เป็นสัดส่วนที่สูงเนื่องจากภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นภาษีทางอ้อมประเภทหนึ่งจัดเก็บจากฐานการบริโภคทั่วไป โดยในปีงบประมาณ 2559 (ตุลาคม พ.ศ. 2558 – กันยายน พ.ศ.2559) กรมสรรพากรสามารถจัดเก็บภาษีได้รวม 1,757,946 ล้านบาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม จัดเก็บได้ 716,383 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 40.75 ภาษีเงินได้นิติบุคคล จัดเก็บได้ 604,928 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 34.41 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจัดเก็บได้ 319,116.187 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 18.15 ภาษีธุรกิจเฉพาะจัดเก็บได้ 56,249 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.20 ภาษีเงินได้ปิโตรเลียมจัดเก็บได้ 46,297 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.63 อากรแสตมป์จัดเก็บได้ 14,497 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.82และจากรายได้อื่น ๆ จัดเก็บได้ 469 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.03จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บจากการบริโภคในประเทศมีสัดส่วนการจัดเก็บมากที่สุดและมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในทุกปี ดังตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 รายได้ของรัฐบาล จัดเก็บโดยกรมสรรพากร ปีงบประมาณ 2556 - 2559

ที่มาของรายได้	ปีงบประมาณ 2556		ปีงบประมาณ 2557		ปีงบประมาณ 2558		ปีงบประมาณ 2559	
	รายได้ (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)	รายได้ (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)	รายได้ (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)	รายได้ (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)
1.ภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดา	299,003	16.95	280,938	16.24	302,503	17.49	319,116	18.15
2.ภาษีเงินได้ นิติบุคคล	592,224	33.57	570,160	32.96	566,250	32.74	604,928	34.41
3.ภาษีมูลค่าเพิ่ม	697,742	39.55	711,525	41.13	709,031	41.00	716,383	40.75
4.ภาษีเงินได้ ปิโตรเลียม	113,291	6.42	102,164	5.91	83,521	4.83	46,297	2.63
5.ภาษีธุรกิจ เฉพาะ	48,795	2.77	53,158	3.07	54,219	3.13	56,249	3.20
6.อากรแสตมป์	12,710	0.72	11,694	0.68	13,581	0.79	14,497	0.82
7.รายได้อื่น	288	0.02	336	0.02	381	0.02	469	0.03
รวม	1,764,057	100.00	1,729,981	100.00	1,729,495	100.00	1,757,946	100.00

ที่มา : กรมสรรพากร

ภาษีมูลค่าเพิ่มถูกนำมาบังคับใช้แทนภาษีการค้าตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2535 เนื่องจากการที่เศรษฐกิจของประเทศไทยขยายตัวอย่างรวดเร็ว ฐานะทางเศรษฐกิจการเงินการคลังของประเทศมั่นคงขึ้นมาก ในขณะที่มีการกล่าวถึงความไม่เหมาะสมของโครงสร้างภาษีการค้าต่อเศรษฐกิจของประเทศ อันได้แก่ความซ้ำซ้อนของระบบภาษีการค้าที่เป็นอยู่ และความหลากหลายของโครงสร้างอัตราภาษีนอกจากความบกพร่องของระบบภาษีการค้า ซึ่งไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในอนาคตแล้ว ความต้องการเปลี่ยนแปลงระบบภาษีของทางการ ยังสืบเนื่องมาจากเหตุผลทางด้านภาษีอากรอีกด้วย กล่าวคือ ความสามารถในการหารายได้ของรัฐบาลผ่านเครื่องมือทางภาษีการค้าและภาษีศุลกากรได้ลดน้อยลงเป็นลำดับ ด้วยเหตุผลดังกล่าว กระทรวงการคลัง จึงได้เสนอพิจารณายกเลิกภาษีการค้า และนำภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้แทน โดยภาษีมูลค่าเพิ่มดังกล่าวจะมีอัตราเดียว

ที่ใช้กับสินค้าและบริการทุกชนิด สำหรับสินค้าใดที่มีเหตุผลทางเศรษฐกิจที่จะเก็บสูงกว่า อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม ให้เก็บภาษีสรรพสามิตเพิ่มเติมจากภาษีมูลค่าเพิ่มการนำภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้ นับเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญต่อระบบภาษีอากรของประเทศไทยเป็นการปฏิรูปภาษีการค้า ครั้งใหญ่ ทำให้ระบบภาษีอากรของประเทศไทยมีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน และเอื้ออำนวยต่อการลงทุนการส่งออก และการขยายตัวอย่างรวดเร็วของเศรษฐกิจ เนื่องจาก ภาษีมูลค่าเพิ่มไม่มีความซ้ำซ้อนของภาระภาษีดังเช่นภาษีการค้า นอกจากนี้ภาษีมูลค่าเพิ่มทำให้เกิด ความเป็นธรรมและความสะดวกต่อการปฏิบัติตามของผู้เสียภาษีอีกด้วย(สารานุกรมภาษี, 2557)

ผู้มีหน้าที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม และกำหนดเวลาการจดทะเบียน ได้แก่ 1) ผู้ประกอบ กิจการที่มีรายรับจากการขายสินค้าหรือให้บริการเป็นปกติธุระเกินกว่า 1.8 ล้านบาทต่อปีให้ยื่นคำขอ จดทะเบียนภายใน 30 วัน นับแต่วันที่มียารับเกิน 2) ผู้ประกอบกิจการขายสินค้าหรือให้บริการ ซึ่งมี แผนงานที่สามารถพิสูจน์ได้ว่า ได้มีการดำเนินการและเตรียมการประกอบกิจการ อันเป็นเหตุให้ต้อง มีการซื้อสินค้าหรือรับบริการที่อยู่ในบังคับต้องเสีย ภาษีมูลค่าเพิ่ม เช่น การก่อสร้างโรงงาน ก่อสร้าง อาคารสำนักงาน หรือการติดตั้งเครื่องจักรให้ยื่นคำขอจดทะเบียนภายในกำหนด 6 เดือน ก่อนวันเริ่ม ประกอบกิจการ เว้นแต่ มีสัญญา หรือหลักฐานจะดำเนินการก่อสร้าง ภายในเวลาที่เหมาะสม 3) ผู้ประกอบการอยู่นอกราชอาณาจักร และได้ขายสินค้าหรือ ให้บริการในราชอาณาจักรเป็นปกติธุระ โดยมีตัวแทนอยู่ในราชอาณาจักร ให้ตัวแทนเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบการจดทะเบียน โดยวิธีการ จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม สามารถกระทำได้ 2 ช่องทาง ได้แก่ 1) ยื่นแบบคำขอผ่านทางอินเทอร์เน็ตที่ www.rd.go.th และ 2) ยื่นแบบคำขอด้วยกระดาษ ณ หน่วย จดทะเบียนที่ตั้งสถานประกอบการ

จากรายงานสรุปการขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มของสำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 1 เห็นได้ว่าแนวโน้มของรายผู้ประกอบการที่ขอจดภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีมาก เพิ่มขึ้นในทุกปี ในปี พ.ศ. 2559 มีผู้ประกอบการขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มรวม 874 ราย โดยได้ยื่น คำขอจดทะเบียนฯ ด้วยกระดาษจำนวน 524 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 59.95 และได้ยื่นคำขอจด ทะเบียนฯ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจำนวน 350 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 40.05 ซึ่งมีสัดส่วนน้อย กว่าการยื่นคำขอจดทะเบียนฯ ด้วยกระดาษ ดังตารางที่ 1.2

ตารางที่ 1.2 สรุปการขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มของสำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 1

ปี พ.ศ. 2555 - 2559

ปี พ.ศ.	ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (ราย)	ยื่นคำขอจดทะเบียนฯ ด้วยกระดาษ (ราย)	สัดส่วนยื่นคำขอจดทะเบียนฯ ด้วยกระดาษ/ผู้ประกอบการ จดทะเบียนฯ (ร้อยละ)	ยื่นคำขอจดทะเบียนฯ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (ราย)	สัดส่วนยื่นคำขอจดทะเบียนฯ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต/ผู้ประกอบการจดทะเบียนฯ (ร้อยละ)
2555	699	430	61.52	269	38.48
2556	787	491	62.39	296	37.61
2557	967	583	60.29	384	39.71
2558	893	551	61.70	342	38.30
2559	874	524	59.95	350	40.05

ที่มา:กรมสรรพากร (ข้อมูล ณ วันที่ 31 มกราคม 2560)

ดังนั้นหากการยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับผู้ประกอบการ ช่วยลดต้นทุนทั้งด้านผู้ประกอบการและกรมสรรพากร เสริมสร้างทัศนคติที่ดีที่ผู้ประกอบการมีต่อกรมสรรพากร และเพื่อยกระดับความสนใจในการเสียภาษีอากรเป็นการสร้างฐานภาษีที่ยั่งยืนให้กับกรมสรรพากรได้

ในการศึกษาครั้งนี้ จึงต้องการศึกษาความพึงพอใจของผู้ขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 1 เพื่อสามารถนำผลการศึกษาที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการจัดการวางแผนให้งานด้านต่าง ๆ สอดคล้องกัน ทั้งทางด้านเทคโนโลยีกฎหมาย และแนวปฏิบัติ การประชาสัมพันธ์และการประเมินผลงาน ตลอดจนการให้บริการและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการและผู้ประกอบการ

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาความพึงพอใจและปัจจัยกำหนดความพึงพอใจของผู้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 1

1.2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปกับความพึงพอใจของผู้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 1

1.2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปกับปัจจัยกำหนดความพึงพอใจของผู้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 1

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

การศึกษาความพึงพอใจของผู้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 1 เพื่อสามารถนำผลการศึกษาที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการจัดการวางแผนให้งานด้านต่าง ๆ สอดคล้องกัน ทั้งทางด้านเทคโนโลยี กฎหมายและแนวปฏิบัติ การประชาสัมพันธ์ และสิ่งสำคัญที่สุดคือการบริการผู้จดทะเบียนฯ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ให้ได้รับความพึงพอใจเพิ่มขึ้นและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ นอกจากนี้ยังทำให้ทราบข้อบกพร่อง ปัญหา ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและแก้ไขการให้บริการ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและเป็นที่พึงพอใจของผู้มาใช้บริการ ตลอดจนเป็นข้อมูลในการนำไปพัฒนาระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพเพื่อสนองต่อความต้องการของผู้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มให้มากยิ่งขึ้น

1.4 นิยามศัพท์

ภาษีมูลค่าเพิ่ม หมายถึง ภาษีที่จัดเก็บจากมูลค่าของสินค้าหรือบริการที่เพิ่มขึ้นในแต่ละขั้นตอนของการผลิตและการจำหน่ายสินค้าหรือบริการนั้นๆ โดยผู้ประกอบการเป็นผู้มีหน้าที่เก็บจากลูกค้าและนำภาษีมูลค่าเพิ่มไปชำระให้แก่กรมสรรพากร

ผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลธรรมดา คณะบุคคลที่มีชื่อ นิติบุคคลหรือนิติบุคคลขายสินค้าหรือให้บริการในทางธุรกิจหรือวิชาชีพและประกอบกิจการในราชอาณาจักร (ไม่ว่าจะได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มแล้วหรือไม่)ผู้ประกอบการดังกล่าวจะจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากผู้บริโภคซึ่งเป็นลูกค้าแล้วนำภาษีที่จัดเก็บเฉพาะส่วนที่เพิ่มขึ้นไปชำระให้แก่รัฐบาล

ค่าจดทะเบียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หมายถึง แบบคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (แบบ ภ.พ.01) ที่กรมสรรพากร กำหนดให้ยื่นรายการข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทางเว็บไซต์ของกรมสรรพากร

ระบบฯ หมายถึง ระบบจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

สำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 1 หมายถึง หน่วยราชการในการบริหารส่วนภูมิภาคของกรมสรรพากรโดยมีสรรพากรพื้นที่เป็นหัวหน้าในการบริหารหน่วยงานและมีสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบ 12 สำนักงานพื้นที่ ครอบคลุม 13 อำเภอ ดังนี้ อำเภอเมืองเชียงใหม่ อำเภอสารภี อำเภอหางดง อำเภอสันป่าตอง อำเภอแม่วาง อำเภอจอมทอง อำเภอสะเมิง อำเภอสอยดาว อำเภอแม่แจ่ม อำเภออมก๋อย อำเภอคอยหล่อ และอำเภอภักดีชุมพล

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved